

Popotnik vpraša moža, kje da bi zamogel srečnejše živeti, ali v mestu ali v vasi. Ponovi B! D!

Beri zadnjo kitico F! Kdo je to govoril? — Mož. — Kako bi še lahko rekli namesto „vidiš“? — Glej, poslušaj, verjami mi. — Kaj se pravi „kako se obnašal boš“? — Kako se bodeš zadržal, ravnal, kako bodeš delal, kako svoje dolžnosti izpolnjeval. — Kaj se hoče reči z besedami „povsod si srečen mož“? — Povsod se ti lahko dobro godi. — Zapopadek zadnje kitice je:

Mož zagotavlja popotnika, da bo lahko živel v mestu ali v vasi prav srečno, ako bode marljiv in če bode vestno svoje dolžnosti izpolnjeval. Ponovi G!

Ponovi glavno misel prve, druge, tretje, četrte, pete kitice R! Ž! C! K! L!

5. Nauk se razvije.

O kolikih osebah se tukaj bere? Kako se imenujeta? — Mož in popotnik. — Kateri je bil že iskušen? — Mož. — Si je li popotnik že kaj veliko poskusil? Kdo nam pové, da je bil popotnik še mlad in malo izkušen. — On sam, ker je moža vprašal. — Kam bi rad prišel neizkušen popotnik? — On bi rad prišel taj, kjer bi bil srečen, kjer ni nadlog in težav. — Kaj je odgovoril mož, ko je popotnik po srečnem kraju vprašal, Da je lahko povsod srečen. — Kateri človek lahko povsod srečo najde? — Delaven, marljiv priden in pošten. — Glejte! Tak popotnik, kakor ta, je vsak človek, kateri si hoče izvoliti svoj stan ali poklic. On tudi povprašuje marsikaterega izkušenega človeka, kateri stan naj bi si izbral. Vsak mu pripoveduje o težavah in trudu svojega stanu; pa tudi o njegovih prijetnostih in njegovem veselju.

Kateri stan si tedaj naj človek izvoli? — Človek si naj izbere oni stan, h kateremu ima največe veselje, in ako bo svoja opravila zvesto in vestno opravljal, bode v svojem stanu tudi srečen. Ponovi Ž! M!

6. Branje se ponavlja.

7. Pesem se memorira ter pozneje deklamuje.

· Josip L a s b a h a r.

Še nekaj o „presmecu“.

V „Črticah iz duš. žitka štaj. Slovencev“ se bere, ali bolje rečeno, se naj bere na str. 116 to le. „Ko sem prašal Fr. Zidanškovo iz Špitaliča, kako se imenuje žegen ali presmec takrat, ko še ni „žegnan“, mi je rekla: „Ledeni les.“ V presmec se dene dren, iva, hudobika, črenslja, ledeni les pa leskev; v vršič vpletajo žegenpaju (*juniperus sabina*) ali pa borovico.“ — Tem besedam sem pristavil opomnjo: „Ledeni les je znabiti ledum palustre. Glej Tuškovo „Rastlinstvo“, str. 94! — Gospod Iv. Koprivnik je v svojem spisu „Presmec ali evetnedeljska butara“ na str. 101 letošnjega „Popotnika“ popisal ledum palustre in slednjič iz dobrih razlogov pristavil: „Po teh poročilih zdi se nam neverjetno, da bi bil ledeni les ledum palustre . . . Zelo hvaležni bi bili, ako

bi nam poslal kateri č. bralcev „Pop.“ veje ledenega lesa, da bi se dvomljiva rastlina določila.“ — Došlo mi je pa sedaj od v. č. g. Čagrana iz Špitaliča to le poročilo: „Les, po katerem ste prašali, se imenuje pri nas, to je med panonskimi Slovenci okoli Ptuja in Ormoža — meprika, tukaj v Špitaliču pri Zidanšekovih pa hudoviten ali nedeljni les, ker se na evetno nedeljo blagoslovi. Iz nedeljni les je po metatezi nastalo ime ledeni les.“

Hvala lepa! Iz tega poročila se vidi, da se imenuje hudobika kateksohen kot jako imeniten del nedeljske butare sploh nedeljni les ali ledeni les. Podobno metatezo sem našel pri hudobiki, katero mi je Rupnikova viničarica, stanujoča četrť ure od Mariboru imenovala kar po vrsti: rebriko, jebriko, lebriko. — Srčno želim, da bi se še več zmot, katerih je v „Črticah“ le preobilo, po tej poti odpraviti dalo.

Dr. Jož. Pajek.

V Celju, konec aprila meseca 1885.

Gospod vrednik! Dolgo sem bil v miru ter premišljeval to in uno sam za se, in če se me je kodaj želja polastila, da bi tudi moje misli spravil na papir in po tej poti med svet, vendar sem vselej zopet pero obrisal, ker se mi je boljše zdelo, da ne zapišem nič, kakor da zapišem nekaj, kar Vam, gospod vrednik ni prav in potem Vi tam gori zbrišete, ker svet tak ali tak prav tega ne izve, kar jaz mislim. Ko je g. Koprivnik začel popisovati „presmec“, takrat sem se pa začel na tihem veseliti, ker on je tu moje misli zadel, in namesto mene spravil na svet popis o presmec-u. Seveda čisto mojega ni zadel, ker bi bil jaz tudi povedal o tistem pečenjaku, katerega mama na evetno nedeljo doma napravijo, pa ne malega, ampak prav velikega, takéga celo, da se ga človek leto in dan z zadostilom spominja. Tudi po hrbtu se dobi na „evetno nedeljo“ tam pri nas doma z „žegnanim lesom“ prav občutljivo, seveda vse za „špajs“, in tisti „presmec“, pri nas „pušelje“, ali „žegen“ zadene konečno jako veličastna osoda. Pa naj si bo vse to kakor hoče, „presmec“ je popisan in zdaj je „evetna nedelja“ ž njim vred tudi že minola. Tudi tistih Francozov ni več, kateri so 9. aprila 1797. l. ravno na evetno nedeljo kot straža Bonapartove armade v Celje prišli, pa so pred kmeti zbežali, ker so se pred njihovimi pušeljci zbali. To je, kakor omenjeno, vse že minolo, čega pa še pričakujemo, je odgovor na vprašanje g. Koprivnika o „ledenem lesu, ledum palustre, Sumpffporit i. t. d.“ Meni se do sedaj še o misli sanjalo ni, da bi se jaz med učene gospode vrival, ali pa pričel kak prepir — pa ker hoče omenjeno vprašanje tista osoda zadeti, katero v tem slučaju navadno imenujemo pozabljivost, bom povedal jaz to, kar je meni znanega. Jaz vsaj — akoravno sem mnogokrat tukajšno obližje preiskal, rastline „ledum palustre“ do danes še nisem našel. Pač pa sem izvedel ime „ledeni les“. Prosim pa, da mi ne zamerite ne Vi, ne g. Koprivnik, ako Vama od tistega „ledenega lesa“ ne pošljem veje, ja še lista ne, ampak samo to le pismice.

Tu po naši okolici dečki že kakih 14 dni pred evetno nedeljo les za „žegen“ nabirajo, in med tem se nahaja tudi „ledeni les“. Ta ledeni les pa ni nič drugega, kakor „viburnum lantana“, wolliger Schneeball. Pri nas doma